

ОДЕЉЕЊЕ СПЕЦИЈАЛНЕ ПОЛИЦИЈЕ У. Г. Б.

1

S

Презиме и име: ШАЈЕР ЛИЛИ

Надимак: Илегална имена:

Занимање: домаћица Датум рођења: 15. августа 1906. г.

Место рођења: Славонски Брод срез (за странца држава)

Држављанство: бив. југословенско Народност: ЈЕВРЕЈКА

Вера: мојсијева Завичајна општина: Чачак

Име оца: Јосип Вајс мајке: Јулија рођена: Шулман

Брачно стање: удата Име и рођено презиме супруге-а Шајер Вилим

Број деце: једно и њихова имена Мирко

Стручна и школска спрема: шест разреда гимназије

Које језике говори и пише: српски и немачки

Јели и како регулисао војну обавезу (чин):

Место сталног становања, улица и број: Чачак-Господара Јована бр. 7

Подаци: осумњичена да је сарађивала са "партизанима"

Лица у вези:

Предмети: Ловт др 90742

ИЛБ УГБ СЛП - 105/11 к 363/13

IV Дос. Бр. 105/11

ИСТОРИЈСКИ
АРХИВ
БЕОГРАДА

ЗАШТО ЈЕ УВЕДЕНА: ОДЕЛЕНЕ СПЕЦИЈАЛНЕ ПОЛИЦИЈЕ А. Т. В.

1. Осумњичена је да је сарађивала са партизанима. Спороведена јеврејском отсеку на надлежност.

Презиме и име: ШАЈЕР ЈАНКА

Надimak: _____
Матрични број: _____

Занимање: _____
Датум рођења: 13. август 1906. г.

Место рођења: Славонски Брод
Националност: ЈЕВРЕЈКА

Браћа: _____
Име оца: Јосип Вајо
Мајке: Јулија

Браћино стање: _____
Име и рођено презиме супруге-а: ШАЈЕР ЈАНКА
Број деце: _____
Једно и исто презиме: _____

Страна и школска спрема: _____
Које језике говори и пише: српски и немачки
Јан и како деловало војну обавезу (дан): _____

Место становања, улица и број: Јапан-Лоповаре Јоване бр. 7

Политички став: _____
Осумњичена да је сарађивала са "неправима": _____

ИСТОРИЈСКИ
АРХИВ
БЕОГРАДА

Приметно: _____
Handwritten signature

_____

Лов. Бр. 12

10 јануара 1942 године
Чачак

УПРАВИ ГРАДА БЕОГРАДА (Одељење специјалне полиције).--

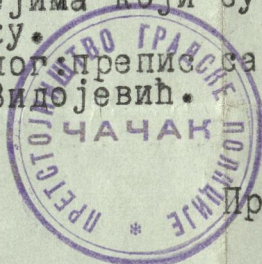
Б Е О Г Р А Д

Шајер Лили, јеврејка из Чачка жена нашег официра у заробљеништву за време партизанске владавине у Чачку била је у најприснијим односима са апотекарском Алмузином јеврејином из Београда и Др. Левијем такођер јеврејином из Београда, који су у Чачку били организатори и финансијери комунистичко-пљачкашких банди. Именована је обојицу, а и чланове њихових породица свакодневно примала у кућу, гостила их а када су пошли из Чачка примила је на чување њихове ствари..

Саслушана код ове власти именована дело не признаје, тврдећи да ни са Левијем ни са Алмузином није била у Бог зна каквим пријатељским односима, а ствари које је примила на чување, примила је из расне солидарности.

У вези предњег, спроводи се именована заједно са својим сином наслову на даљи надлежни поступак и смештај у концентрациони логор, пошто именована има велику родбину међу Београдским јеврејима који су све до септембра месеца чинили вој посете у Чачку.

Прилог преписа саслушања сведока Радмиле Видојевић.

За
Претстојника градске полиције,

[Handwritten signature]

УПРАВА ГРАДА БЕОГРАДА
Одељење специјалне полиције
POLIZEIPRÄSIDIUM — BELGRAD
Spezialpolizeiabteilung

Лов II № 90

12 јануара 1942

О Т С Е К У   З А   Ј Е В Р Е Ј Е

Београд.

1. Телоторава 4109

Пошто овај отсек нема интересовања за Јеврејку ШАЈЕР ЛИЛИ, домаћицу из Чачка и сина јој МИРКА, ученика IV разреда гимназије, то вам се исти упућују, с молбом на даљу надлежност.

ПРИЛОГ: вихова саслушања.

23. јануара 1942. г.
Београд.

Данас 24-јануара 1942. године примио сам акт и лица за спровед.

[Handwritten signature]

По наредби
Шефа Одељења специјалне полиције
Шеф одсека IV,

[Handwritten signature]

Р.

Пошто су именовани упућени отсеку за Јевреје, то предмет уступити картоци за евиденцију.

По наредби
Шефа Одељења специјалне полиције
Шеф одсека IV,

[Handwritten signature]

и №, УП СП IV - 105/II, к 363/13

ЗАПИСНИК

Престаде без позива г. Радмила Видојевић домаћица из Чачка, ~~и~~ и изјави:

По уласку партизана у Чачак, а свакако 10 или 12 октобра, т.г. дошао је код мене у кућу један старији човек у народној ношњи са потпуковничком капом на глави, на којој је место нашега грба стајала црвена петокрака звезда, и рекао ми је да га је у моју кућу упутио апотекар из Чачка као и то да ће одобрењем Никшићевим реквирирати стан код мене. Како ми стан, односно плафон по собама био опао од бомбардовања, то сам му објаснила и рекла да сам у немогућности то да поправам пошто ми муж није ту, а ја пара немам. Затим сам отишла у апотеку Мите Дилбера, с тим, да га умолим да ме спасе од ових људи. У апотеци тада није било Мите Дилбера, већ његов фармацајт, који ми је рекао да је то апотекар Алмузино, јеврејин из Београда и да се оканем свих интервенција јер он је јако строг човек силеција и може ме лако затворити и кој зна шта ми се све може још догодити.

Затим сам овишла код Радована Ђорђевића, где сам затекла његовог сина, који ме је сасвим грубо дочекао и рекао да ја немам шта да се буним и морам да га примим у стан кад је он могао да да своју децу за нашу ослободилачку војску. Када сам овако дочекана и на једно и на друго место није ми ништа остало до да се вратим кући. Сутра дан дошао је Алмузино поново и од врата почео да виче, љутећи се што сам ја тражила да се његовог присуства у кући ослободим, говорећи да се његова деца нису окупала незнам колико а боре се за нашу слободу.

После овога стан су оправили на мој рачун, из дана у дан матретирали су ме како се најгоре може, поступајући самном горе него што се и са животињом поступа. Прала сам им судове, положила ватру по подову собама, положила купатило и прала.

Једног дана кад су ишли у овчар Дању однели су чак и јоргане и вратити поцепане, а за време док су били код мене погорели су сва моја дрва.

Када су пошли из Чачка све ствари своје које су имали пренели су код неке Шајерке, чији је муж наш официр био, а која их је свакодневно док су били у Чачку примала у госте, а коју сам такође молила да ме заштити од њих, одговорила ми је да она то не може, јер и стари Алмузино и његова деца раде на наше ослобођење, па је право да их трпимо. Још могу и то да кажем да ова Шајер, и ако је јеврејка, и ако је сарађивала са јеврејима који су овде били са партизанима, ни данас а ни пре није носила траку, шта више упуслена је у једној радњи. А то могу да напоменем, да Алмузино она дрва која је добио од партизана поклатио је њој.

Да су ствари ових јевреја који су били код мене заиста налазе код Шајерке може да потврди и њена служавка.

Немам ништа више да кажем.

Писмена,
Радмила Видојевић ср.

Деловођа,
Ж. Лазовић ср.

Писме

С

Да је препис веран своме оригиналу ~~и~~ се налази у актима овог претстојништва, тврди:

За претстојника,

[Handwritten signature]

ИЛБ, УГБ сл. П-105/11, и 363/13

ЗАПИСНИК

О саслушању ШАЈЕР ЛИЛИ, домаћице из Чачка, са станом у Господара Јована ул. бр. 7.

ЗОВЕМ СЕ: Шајер Лили, по занимању сам домаћица, рођена сам 15. августа 1906. године у Славонском Броду од оца Јосипа Вајса и мајке Јулије, рођ. Шулман, уда-та, мајка једног детета, држављанка сам бив. Југославије, по народности сам Је-врејка, неосуђивана, полицијски некажњавана, писмена, на постављена питања дајем следећи одговор:

Мој муж Шајер Вилим, пешадијски капетан I класе пре три године добио је премештај из Крагујевца за Чачак где је био на служби као контролор при одељењу Војно-техничког завода.

За време рата између Немачке и Југославије он је заробљен у Сарајеву и сада се налази у заробљеништву у Оснабрику-офлак VI-Ц. Ја сам са сином Шајер Мирком, учеником IV разреда гимназије остала и даље да живим у Чачку.

Као Јеврејка ја сам до уласка "партизана" у Чачак носила траку са натписом "Јеврејка", а кад су они дошли скинула сам, јер су то учи-нили и други Јевреји и од тада је нисам носила.

Ни раније а ни после уласка "партизана" у Чачак ја се нисам бавила политиком, нити сам са лицима, који су припадали "партизанском" одреду сарађивала. Јеврејина апотекара Алмузима и др. Левија незна-јем и никада их у животу нисам видела.

Видојевић Радмилу, домаћицу из Чачка познајем, јер она издаје собе за преноћиште и има купатило, па сам и ја по некад одлазила код ње, да би се окупала. Једном приликом, после уласка комуниста, у Чачак, она је дошла код мене и пожалила ми се, како неки официр Јеврејин хо-ће да јој реквирира кућу и да се ко ње настани, па ме је молила да ја са њиме разговарам, како би он од тога одустао. Ја сам јој казала да тога човека не познајем, а да ћу врло радо са њим разговарати ако би га она довела код мене. На томе се наш разговор и завршио.

Сем својих ствари никакве друге ствари нисам код себе држала, нити сам исте од других Јевреја на чување примила.

Ја сам васпитана у националном духу и увек сам се посвећивала својој кући, своме мужу и детету и никада се нисам бавила политичким проблемима, нити су ме нарочито интересовали догађаји ван куће и наше земље. То је све што имам да изјавим. Прочитано ми и за своје призна-јем.

Мирн Шајер
Саслушао и оверавају,

записничар,

По наредби

Шефа Одељења специјалне полиције

Шеф одсека

Бекаревић

ИПБ, УГБ СП IV - 105/М, к 363/13

ЗАПИСНИК

О саслушању ШАЈЕР МИРКА, ученика IV разреда гимназије из Чачка.

ЗОВЕМ СЕ: Шајер Мирко, по занимању сам гимназист, рођен сам 7. јула 1927. године у Славонском Броду од оца Вилима и мајке Лили, рођ. Вајс, нежењен, поданик сам бив. Југославије, по народности сам Јеврејин, неосуђиван, полицијски некажњаван, писмен сам, на постављена питања дајем следећи одговор:

Пре уласка четника и "партизана" у Чачак ја сам са својом мајком био код куће. Мој отац, који је активни официр налази се у заробљеништву у Немачкој. Још првог дана када су Немци напустили Чачак ово је место било бомбардовано из авиона, на, пошто смо се побојали да нам се што не деси, ја и мајка смо отишли за село Трубушане. Тамо смо се бавили десетак дана, па смо се вратили у Чачак, да би обишли свој стан. После неколико дана објављено је, да ће Чачак поново бити бомбардован, па смо ми поново отишли у село и тамо се бавили 15 дана. По повратку у Чачак ја сам и даље остао код куће и нисам се пријављивао ни у четнике ни у "партизана", јер сам имао тек 14 година. Жеља ми је била да се пријавим у четнике, али ми је мајка казала да сам ја још млад за овај позив.

Код наше куће ретко је ко долазио. Ја не познајем Јевреје апотекара Алмузина и др. Левиа и никад их у животу нисам видео, нити ми је мајка ма кад причала да њих познаје и да је са њима водила какав разговор.

То је све што имам да изјавим. Прочитано ми и за своје признајем.

Мирко Шајер
Саслушао и оверавају,

записничар

Франц Штеин

По наредби
Шефа Одељења специјалне полиције
Шеф одсека IV,

Ђекарелит

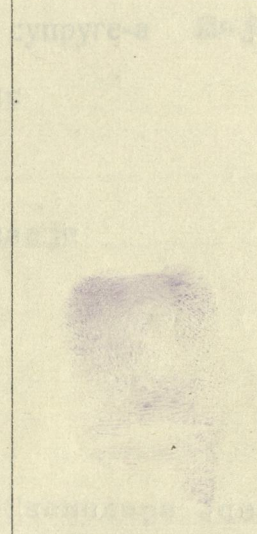

ИСТОРИЈСКИ
АРХИВ
БЕОГРАДА

ИАБ, УЗСПИВ-105/11, к 363/13

Лични опис: стас: средњи ; коса: смеђа ; очи: зелене
Уста: правилна ; зуби: прилично здрави ; нос: правилан
Бркови: ./. Брада: ./. Особени знаци: нема

Рукопис: Мили Мажер

О т и с ц и :

				
---	---	---	--	---

Ф о т о г р а ф и ј а :

ИСТОРИЈСКИ
АРХИВ
БЕОГРАДА
ИАБ, УГБ СП W-105 / И.К. 363 / 13